

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.

PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLER.

Felelősszerkesztő és kiadó:

MÜLLER KÁROLY

Főszerkesztő:

Dr SIMA ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

Postatakarékpénztári csekkzámla: 52.066.

Lapzárta csütörtökön délelőtt 12 órakor

Két beszéd

hangzott el az elmúlt vasárnapon, az új magyar élet bölcsőjéből, Szegedről, ahonnan útjára indult a harmadik országalapítás, a vörös rémuralom ellen.

Az egyik beszédet Kállay Miklós miniszterelnök, a másikat Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter mondotta.

Az egész ország népe — így köztük Szarvas társadalma is — nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta a beszédet, mely tartalmánál és komolyságánál fogva valóban a legnagyobb figyelmet érdemelte.

A miniszterelnök beszédéből kicsendült a nagy bizalom a háború kedvező befejezése iránt. Nagy megnyugvást eredményeztek a miniszterelnök szavai a kiegyenlített és rögzített árszínvonal tekintetében, mellyel kapcsolatban reményünk van az egyes áruk mai abnormis árkülömbőségének kiegyenlítésére, ami a rendes gazdasági élet legelemibb és legnélkülözhetetlenebb alapfeltétele. Igen jó hatást váltottak ki a hallgatóságban a fecsegők elnémítására szánt kijelentések, melyek szerint felelőtlen fecsegés és nemzetrontás ma holmi nemlétező panamákról s korrupciónál való hírterjesztés, melynek célja a nemzet tönkretétele, hogy az belsőleg bomoljon széjjel és így 1918-hoz hasonlóan könnyű prédája legyen az ellenségnek, a csócseléknek és a zsidó forradalmároknak.

Szólt a miniszterelnök a zsidóbirtokok további kisajátításáról is, amit a keresztény magyar társadalom szintén nagy megelégedéssel, de azzal a hő kívánsággal vette tudomásul, hogy az ország minden vonalon és minél előbb kerüljön ki a zsidóbefolyás és a liberális zsidó-barát uralom minden vonatkozásáról.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter beszédének lényegét a három kötelezettség kidomborítása képezte, melyek közül az első minden erővel dolgozni, a második a tisztesség és becsület, a harmadik a fegyelem és engedelmesség.

Beszélt a végleges árszínvonal kialakításáról a tisztviselői fizetések, munkabérek és nyugdíjaknak ezen árszínvonalal való összehangolásáról, a 40 pengős búzáról, az ipari áruk polgári hasznának biztosításáról és minden indokoltan áremelés letöréséről.

Beszédében kitért a közellátásra, melyről nagy eredményeket vár. Vázolta a textil (ruha) áruk tekintetében mutatkozó hiányokat és beígerte az e téren mutatkozó hiányok áthidalását. Kitért a fekete piac ellen a be-

ígerte annak szigorú megrendszabályozását.

Adakozás szempontjából további áldozatokat kért a pénzügyminiszter az adózó polgároktól, elsősorban a fényfény és élvezeti cikkeket kívánja megadóztatni, továbbá a nagyobb vagyontulást és főleg a zsidóbirtokokat. A katonai szolgálatot nem teljesítő vagy nem teljesített polgárok

külön adót fizetnek a tényleges katonai szolgálat helyett.

A továbbiakban szólott a hitelpolitikáról és visszautasította az infláció vádját. Szerinte nincs infláció, csupán drágaság, idézte a többi európai ország állapotát, melyek között a mi országunk elég kedvező helyen áll. Felhívta a polgárok figyelmét a fölösleges pénzük takarékpénztárba való

behelyezésére és a meglévő adósságok mielőbbi letörlesztésére.

Mind a két beszéd nagyban hozzájárult a különböző hírek által félrevezetett vélemények helyreigazításához. Vajha teljesedne a miniszterelnök óhaja; hogy... „adja Isten, hogy a háború dicsőséges befejezése részünkre minél hamarabb bekövetkezzék”.

Békésen megépítik a harmadik Körös-vízilépcsőt

Az Alföldi Bizottság közlekedési és közgazdasági albizottsága a szegedi naggyűlés után vasárnap délután 3 órakor, a szegedi városházán ülést tartott Beliczey Miklós főispán elnökletével, igen nagy érdeklődés mellett. Különösen a békésvármegyék vettek nagy számmal részt az értékes, nagyjelentőségű ülésen.

Beliczey Miklós főispán nyitotta meg az ülést. Hangsúlyozta a főispán, hogy az Alföld népe nagy reményekkel tekint az Alföldi Bizottság működése elé, mert jelenlegi elnöke, Kállay Miklós miniszterelnök nagy lekööttsége mellett is teljes odaadással fáradozik a Bizottság tevékenységének eredményességéért s számtalanszor bebizonyította, hogy nála senki nem ismeri jobban az alföldi problémáit.

Kállay Miklós volt az — emelte ki a főispán —, aki a nagy békési problémát, a Körös hajózhatóvátételét megoldotta. A főispán köszönetét fejezte ki ezért Kállay Miklósnak s annak a reményének adott hangot, hogy az Alföldi Bizottság további működése is az eddigiekhez hasonló nagy eredményekkel jár.

A főispán szavainak elhangzása után dr. Somogyi Miklós, az Alföldi Első Gazdasági Vasút vezérigazgatója tartott lebilincselően

értékes előadást a közlekedési és hajózási kérdésekről. Kidomborította, hogy a termelés soha nem látott nagy feladatai várnak a mezőgazdaságra. Hangoztatta, hogy a békésszentandrás dűzasztómú óriási jelentősége és évszázadokra is kihat. Szükségesnek tartaná, ha a kormányzat a Körösök hajózhatóvá tétele érdekében eddig is végzett nagy munkájára a békési vízilépcső megteremtésével feltenné a koronát. Nagy horderejű kérdés lenne a harmadik Körös lépcső megépítése, melyért mindent meg kell tenni. A víziút kiépítésével szorosán összefügg a tárházak kérdése. Minél több tárházat kell építeni a gazdasági gócpontokon.

Somogyi Miklós dr. értékes előadását követően egymásután hangzottak el a komoly felszólalások.

Vitéz Tepliczky János volt az első felszólaló, aki hangoztatta, hogy téli kikötőt is kell létesíteni s tovább kell építeni a gazdasági vasutat. Méltatta a sámsón—apátfalvai víziút jelentőségét.

Csizmadia András országgyűlési képviselő hangsúlyozta, az ország érdeke is kívánja a harmadik Körös-lépcső megépítését és a gazdasági vasút fejlesztését. Dr. Marsal Ferenc békési főszolgabíró arra mutatott rá, hogy a

Duna—Tisza-csatorna megépítését is napirenden kell tartani.

Aradszky György azt fejejtette, hogy Békéscsabát is bele kell kapcsolni a víziútba, amit egy megfelelő csatorna építésével el lehetne érni.

Ifj. Japport József a faanyai dűlőutak karbantartásának szükségességét tette szóvá.

Sebők Elek dr. és ifj. György Lajos hozzászólása után Beliczey Miklós főispán megköszönte a tartalmas felszólalásokat. Az albizottság a főispán javaslatára elhatározta, kéri az Alföldi Bizottságot, terjessze az illerékesek elé a harmadik Körös-vízilépcső megépítésének, a tárházak építésének fontosságát, továbbá azt, hogy a sámsón—apátfalvai csatorna építésénél legyenek figyelemmel arra, hogy Orosháza össze legyen kötve a Marossal, mutasson rá az Alföldi Bizottság a Duna—Tisza csatorna megépítésének, a dűlőutak karbantartásának jelentőségére s arra, hogy az albizottság ülése, melyen főként békésmegyéiek vettek részt, megemlékezzet Sajó Elemerről és kifejezője volt annak a bizalomnak, mellyel az albizottság Kállay Miklóst körül veszi.

Végül a főispán köszönetet mondott Szeged városának szíves vendéglátásáért.

Kondoroson volt a békési ev. egyházmegye közgyűlése

A békési ev. egyházmegye június hó 29-én tartotta meg évi rendes közgyűlését Kondoroson, Kello Gusztáv esperes és dr. Lányi Márton felügyelő, ny. főispán, v. képviselőházi alelnök elnöklete alatt. A gyűlésen a szarvasi ev. egyház részéről részt vettek: Kiss György lelkész, Borgulya István m. felügyelő, Jancsó András gondnok, Pataki János, Pilszky János ny. ig. tanítók, Lelkes Pál ig. tanító, Melis Mihály Borgulya Endre tanítók, Kiszely György, Kepenyés György, Povátsai György, Litauszki János, Melis Mihály és több érdeklődő egyháztag.

Előző nap — 28-án voltak a különböző bizottsági ülések, me-

lyek a késő esti órákba nyúltak bele. Ezt követően, 29-én volt a közgyűlés, mely Kello Gusztáv esperes imájával vette kezdetét, majd dr. Lányi Márton felügyelő olvasta fel tartalmas megnyitó beszédjét. Utána Kello Gusztáv olvasta fel nagy gonddal és mindenre kiterjedő figyelemmel összeállított évi esperesi jelentését, majd sorra következtek a tárgysorozat többi pontjai.

A közgyűlés tárgyalta több szarvasi egyháztag felebbezését, a legutóbbi képviselőtestület azon határozata ellen, hogy az újtemplomi lelkész csak esetenkénti külön átválasztás útján jöjhessen át az őtemplomi paróchiához. Pataki János ny. ig. tanító felzárkóztatás-

ban vázolta az egyházi vezetőknek a béke megóvása és minden egyenlenségek és harc megakadályozására irányuló igyekezetét és kérte a hozott határozat megváltoztatását, illetve a felebbezés elfogadását. Közgyűlés az egyházmegyei presbitérium javaslatára ezt az ügyet döntés végett az egyházkerületi presbitérium elé utalta, mint illetékes hatóság elé. A közgyűlés tudomásul vette a szarvasi 4 ik lelkészi állás-híványát, valamint a lelkészi lakás előkészítő munkálatait, elismeréssel adózott Zsilinszky Mihály mezőtúri és Kunos János orosházi egyháztagoknak, egyházuk iránt tanúsított nagy áldozatkészségükért és foglalkozott az orosházi

ev. gimnázium kérdésével, melynek ügyét a felsőbb hatóságok elé terjesztette.

A közgyűlés a választások során az egyházmegyei lelkesi egyesület elnökévé Botyánszki János lelkeset választotta meg. Iskolalátogatókuk továbbra is Pataki János és Piliszky János ny. ig. tanítók maradtak, miután a közgyűlés a lemondásukat nem fogadta el. Az egyetemes közgyűlés tanítóképviselőjéül Lelkes Pál ig. tanítót küldte ki a közgyűlésre.

A továbbiak során tárgyalta a közgyűlés az egyházmegyei tanítóegyesület határozati javaslatát, melyek érdekében Lelkes Pál és Orbán János tanítók szálltak síkra. A tanítóság kérelme az volna, hogy a tanítók hivatalból tagjai legyenek úgy a képviselőtestületnek, mind a presbiteriumnak, továbbá, hogy a tanyai tanítók ú. n. tanyai pótlékban részesüljenek, nyerjék el a vasúti arcképes igazolványt és semmi hátrányban ne legyenek az állami tanítókkal szemben. Ez nem tanítói érdek, hanem egyházi érdek, mert a tanítói pályára készülő ifjak így elsősorban a jobb fizetésű állami állásokat keresik, ezalatt az egyházi iskolákat súlyos tanítóihiány fenyegeti.

A közgyűlés végül úgy határozott, hogy a tanítóság kérelmeit pártolólág terjeszti tovább a felsőbb hatóságokhoz.

A sérelmek kapcsán Fürst Ervin orosházi lelkes ismertette az evangélikusok egyik sérelmét. Közgyűlés az ügyet a püspök elé terjeszti.

A jövő évi közgyűlés helyére nézve a közgyűlés köszönettel elfogadja a 200 éves jubileumát ünnepleni készülő Orosháza meghívását. Ezek után az esperes hálaírással és a Himnusz hangjaival az ünnepélyes közgyűlés véget ért.

A közgyűlés nagy hálával és köszönettel adózott a kondorosi ev. egyháznak az áldozatos és szíves vendéglátásért.

Változott a postai díjszabás

1943 július 1-től kezdve a 20 grammos levelek díja helyben 20, vidékre 30 fillér, a levelezőlap díja helyben 12, vidékre 18 fillér. Az ajánlási díj helyben 50, vidékre 70 fillér. A csomagok díja általában 10-40 fillérral lett magasabb. A belföldi közönséges távirat szódija 18 fillér. Egy távirat legkisebb díja 1 pengő 80 fillér. A belföldi távolsági beszélgetés díja az első díjövben 70 fillér, a második díjövben 1 pengő 40 fillér, a harmadikban 2 pengő 10 fillér, a negyedikben 2 pengő 50 fillér, az ötödikben 2 pengő 80 fillér és a hatodik díjövben 3 pengő. A rádió vevőberendezések havi díja 3 pengő. Az 1943. évi július hónapban az eddigi 2 60 fillért szedi be a posta, a július havi díjkülönbözet beszédese az augusztusi díjjal fog történni.

Értesítem a m. t. Halmérvókat, hogy kintán **kielűti pálinkám és jó boraim piros és fehér bármilyen mennyiségben eladók.** Vasúton is szállítok. Bocsa István Csongrád, Szőlők, szeszifőzde. 936

A Szarvasi Hitelszövetkezet közgyűlése

A Szarvasi Hitelszövetkezet 1943 évi rendes közgyűlését június hó 24. napján tartotta saját helyiségeiben.

A Hitelszövetkezet a kisemberek hiteligenyét kielégíteni kívánó egyesülés. Ott találjuk a cégtábláját az ország minden számottevő falujában, de ott szerénykedik a városokban is a nagy bankok között — az az érzésünk, amikor a többi nagy bank között látjuk az üzleteit, hogy a kerete a kisemberek igényeihez van méretezve. A valóság ez volt, azonban amióta a kisemberek hiteligenyeik kielégítése céljából szorgalmasan keresték fel, a szövetkezetek ki léptek régi szerény keretből és nagy forgalmú bankokká léptek elő, így lett a helyi szövetkezet is a legkényesebb igényeket is kielégítő nagy bank. A megtartott közgyűlés beszámolója azt érezteti velünk, hogy a bizalom eredményeképpen helyi szövetkezetünk ma már a nagybankok sorába lépett elő és a legnagyobb igényeket is ki tudja elégíteni.

A bizalom jelének tekinthető, hogy a betétállománya a múlt évihez képest 60 százalékkal emelkedett, még az üzletrésztöke értéke meghaladja már a százezer pengőt. Többeket az tartotta vissza a hitelszövetkezettől, hogy csak üzletrésztétel esetén kaphatták kölcsönüket, a fellogás azonban helytelen, mert miként a beszámoló alkalmából ismertessé vált, az üzletrész maga 5 százalékkal kamatozó tőkebefektetést jelent, vagyis jobban jár az, aki betét helyett üzletrészt vásárol.

A szövetkezeti bank kölcsön-

kihelyezésének összege 1,204.710 pengő volt az elmúlt év végén, szemben az előzőévi 1,066.708 pengővel szemben. Ez igazolja, hogy a válságos időkben is a nép bizalma a szövetkezet felé fordul.

A „kishitelű kölcsön”-ből, mely 6 százalékos kamatozású, 90.000 pengőt folyósított a bank.

A szövetkezeti bank folyósított továbbá kötelezvényre ügynevezett közleplejárati kölcsönöket is, ezen kölcsönök 2-14 évi lejáratúak 45 százalékos kamatozásúak, a tőketartozás bármikor visszafizethető stornó-díj nélkül. A mezőgazdaságoknak ez a legmegfelelőbb kölcsön.

Külön kiemeli a beszámoló a szövetkezet üzletágába bevezetett ingatlanforgalmat. Az ingatlanforgalom hézagpótlója a hiteléletnek és népünk ezen üzletágban kielégítését megtalálta, sőt nagyon sok vidéki ügyfél is bele kapcsolódott ezen üzletágba.

A beszámoló méltó volt az évi munkához és a jelenlévők tömege megnyugvással fogadta a beszámolót és örömmel vette, hogy a hűsége és bizalma folytán a szövetkezeti bank a milliós forgalmú bankok sorába lépett elő.

A közgyűlést Dauda Mihály az igazgatóság elnöke vezette le. A közgyűlés lelkes tagjainak nevében dr. Ugrin László járási főszolgabíró nagy hatást keltő beszédben köszönte meg a bank vezetőségének munkáját. A közgyűlés ezután igazgatósági tagjai sorába megválasztotta Dauda Mihály községi bírót, Frankó György községi esküdtet és Rétfalvi György gazdálkodót.

Felemelték az állandó összegű illeteket

Az állandó összegű illetek újabb megállapításáról kormányrendelet jelent meg ez év június hó 27-i, vasárnapi hivatalos lap számában. A rendelet az illetekre vonatkozó egyes jogszabályokat is kiegészíti és módosítja. A fontosabb új illetek a következők:

Az állandó összegű illetek alá eső okirat első példányának első ive 3 pengő illetek alá esik, a második példány 2 pengő illetek alá. A marhalevél illetek juhóál, kecskénél és félévesnél fiatalabb malacnál 50 fillér, félévesnél idősebb vagy hízott sertés, két évesnél fiatalabb ló, szarvasmarha és bivaly után 1 pengő, két évesnél idősebb ló, szarvasmarha vagy bivaly után 2 pengő. Az örökbe fogadási szerződésnél magyar állampolgá-

roknál és nagykorúaknál 50 pengő, kiskorúaknál 5 P az illetek.

Az utlevél illetek 1, illetve 10 pengő. Cseléd- és munkakönyvnel 1 pengős illetek kell fizetni. A váltóóvás illetek 200 pengőig 20 fillér, 1000 pengőig 1 pengő, 2000 pengőig 2 pengő, 5000 pengőig 4 pengő, 10 000 pengőig 10 pengő ezen felül 20 pengő. A vadászjegy és fegyverigazolvány illetek 10 pengő.

A számláknál a következő illeteket kell fizetni: 50 pengőig 5 fillér, 100 pengőig 10 fillér, 200 pengőig 20 fillér, 500 pengőig 50 fillér, 1000 pengőig 1 pengő, ezen felül minden megkezdett 1000 pengő után 1 pengő.

A rendelet a továbbiakban intézkedik a törvénykezési, köz-

igazgatási illetek felemeléséről és módosítja, valamint kiegészíti az illetekre vonatkozó egyes jogszabályokat. Az új illetek július első napjától érvényesek.

Hírek

Isteniszteletek:

A szarvasi ág. hitv. ev. ótámpomban vasárnap délelőtt 1/2 9 órakor 10, este 7 órakor magyarnyelvű istentisztelet tartanak.

A. sóm. kat. támpombban... Vasárnap és ünnepnap d. e. 1/2 9 órakor csendes mise, 10 órakor szent beszéd magymise. Délután 4 ó. ájtatosság. Köznapi misék 1/2 8 órakor.

Szarvason református tiszteletet tartanak vasárnap délelőtt 10 órától az Arvák d. támpombban.

Honvédnap

A Kormányzó Úr Öfóméltósága 1940 április 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával elrendelte, hogy évente június 28-án „Honvédnap” tartassék.

A Honvédnap a fegyveres erő ünnepe. Ez a nap a honvédség szempontjából a katonai szellem és a haderő magaslatos hivatástudatának hitvallása.

A honvédség ezt a napot ebben az esztendőben szerény és egyszerű keretek között ülte meg.

Az idei Honvédnapon mind az ország fővárosában, mind a helyőrségben elsősorban a közelmúltban lezajlott harcok magyar hőseinek bátorságáról, áldozatkészségéről és halálfeleletől mentes, példadandó küzdelmeiről emlékeztek meg az ünnepségek szónokai. Az egész magyar nemzet igaz nagybecsűléssel és szavakkal soha ki nem fejezhető hálával gondolt ezen a napon azokra a hős honvédekre, akik fegyverrel a kezükben álltak ellen a végtelennek látszó orosz síkságokon annak a hatalmas bolsevista erőnek, amely elpusztítással fenyegette egész Európát. A magyar honvéd esküjéhez hűven elszánt akarattal teljesítette a parancsot és az idei „Honvédnapon” minden igaz magyar ember lelkebézart fájdalommal gondol a keleti harc-színtéren hősi halált halt honvédekre és büszkén tekint azokra, akik visszatértek, akik megérdemelten viselik a magyar honvéd egyenruháját. Törhetetlen hittel és erős reménységgel tekintünk honvédségünkre, amely sziklaszilárd biztosítéka a szent magyar jövőnek.

— László napja. Június 27-én volt László napja. Ez alkalommal tartotta névnapját dr. Ugrin László, járásunk főszolgabírója, akit a társadalom minden rétegéből sokan keresték fel névnapj jókívánalmakkal.

— Halálhír. Egy reményteljesen indult élet súlyos kereszté változott szenvedésre tett pontot a megváltó halál. Matuzik Júlia okleveles tanítónő 5 évi szenvedés után a gyulai kórházban f. hó 28-án visszaadta lelkét Teremtőjének. A súlyosan süjtött család hazahozatta a halottat és f. hó 1-én d. u. 6 órakor temették el nagy részvét mellett az új temetőben. Matuzik Júlia a szarvasi ev. iskolában több éven át volt helyettes tanítónő.

— Beiratás. A Vajda Péter gimnáziumba beiratkozni lehet július 2-án, pénteken reggel 9 órától az igazgatói irodában.

Július 3-án szombaton, 4-én vasárnap és 5-én hétfőn 16 óra után felkérlek egy szarvasi életrajzi filmcsoportot a bemutatásra, címe:

Ne kérdezd ki voltam

Főszereplők: Karádi Katalin, B. Soós László, Seonyey Vera, Horvay Katalin, Német Romola, Vízváry Marianna stb. Képg: Magyar és UFA világkérdő.

Július 7-én szerdán és 8-án csütörtökön kerül bemutatásra:

Romanika

Főszereplők: Alida Valli, Massimo Serató, A. Botrone. Képg: Luce híradó.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonok és ismerősök, kik szeretett feleségem, édesanyánk, illetve leányunk

Féher Lajosné

Kellemen Etel:

temetésén megjelentek és azzal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják meg a szívünk köszönetét.

Szarvas, 1943. június hó.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás

Mindazonoknak, kik elhunyt férjem temetésén résztvettek és fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton is hálás köszönetet mondunk.

özv. Gyurcsik Mihályné és leánya.

922

— A magyar szentföld évkönyve. A napokban hagyta el a sajtót fenti cím alatt a szentföldi ferencesek zárdájának kiadásában (Bp. XII. Heinrich-u. 3—5) az 1943. évi II. évfolyamú tartalmas ismertető füzet, melyet a róm. kath. hívek szíves figyelmébe ajánlunk.

— Félreverték a harangokat. Június hó 25 én, szombaton hajnalban félreverték az újtemplomi harangokat. Csakmar kiderült, hogy félreértés, illetve tévedés történt. Ugyanis Korbely János IV. kerületi lakos a város szélén dísznót pörzölt s a pörzölést elmulasztotta bejelenteni, minek folytán az újtemplomi tűzfigyelő tüzet gyanított és félreverték a harangokat. A tűzoltóság nem vonult ki, csupán járőr ment ki a község határáról, mely a fenti tényeket megállapította.

— Nagyon meleg lesz az ide! nyár. Néhány évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett néhai Hankó Márton tenzerészeti akadémiai tanárnak az hírű asztrológusnak időjárás jóslatai, amelyek legtöbbször pontosan pontosan beváltak. Az elhunyt tudós egyik legutóbbi kiadványában érdekes megjegyzéseket találtak 1943-ra vonatkozóan. Az időjárás szerint ez az esztendő nagyon meleg, időnkint forró lesz. „Főleg május-júliusban lesznek nagy melegek.” Hát a májusi-júniusi prognózis nem igen vált be, talán majd jövőre?

— Kerékpárosok az utcán. Ismételtén írunk már a kerékpárosok utcai rohanásairól, most ismét kénytelenek vagyunk felhozni az ügyet. Fiatal segédek és inasok járókelők és óvodás gyerekek között újból vad tempóban hajtanak a betonjárdákon, erőlesen rácsengetnek a járókelőkre és úglátrik nem félnek már senkitől sem! Mi járókelők még kitüntetésnek vehetjük, hogy el nem gázolnak! Amidőn felhívjuk az illetékes hatóságok figyelmét, azt hisszük, célszerű volna a kerékpárok rendszámozása, hogy könnyebben lehessen feljelenteni a vétkeket.

— Fagyalt délután. A Légoltalmi Liga női osztálya 1943. július 10-én, szombaton délután 5 órai kezdettel, az Erzsébet ligetben jótékonycélú, táncos egybekötött „fagyalt-délután” rendez. Erre az összejövetelre mindenkit meghív és szeretettel vár a Rendezőség. Fagyalt megváltás 150 pengő, tanulók részére 1 P.

— Szappanfejodag emelés. A szappanellátási közellátási kormányzat már második éve az olajosmagvak termelésével igyekszik emelni. Szakkörök véleménye szerint — mint a Közellátási Ertesítő közli — ha az új olajos mag terméstermények kedvezőek lesznek, lehetséges, hogy a mosószappan mennyiséget legalább is az ötezer telken felüli községekben kétszeresére emelik.

— Olcsó típusingek kerülnek forgalomba. A típusingek négy minőségben készültek és áraik a következők: 14.75, 15.30, 16.46 és 23.19 pengő. A típusingek fogyasztói ára eltávolíthatatlan rajta van minden egyes ingen. A típusingek rövidesen vidéken is forgalomba kerülnek.

— Két dudás nem fér egy csordában. Ezt a régi közmondást elevenítették fel újra az egyik kocsmában, ahol Tasi János cigányzenész látta el a vendégek zenei kiszolgálását. Károlyi Jenő cigányzenész azonban szintén abban a kocsmában igyekezett elhelyezkedni, és káros konkurenciát fejtett ki Tasi János kollégája kárára. Emiatt végül is tettelegességre került a sor és Tasi János elverte konkurencs kollégáját. Az ügynek bírósági folytatása lett, amelyen Tasi Jánost 8 heti fogházbüntetésre ítélték.

— Emlékezem a Kormányzó Úr 75-ik születésnapja alkalmából. Legmagasabb óhajra ebben az esztendőben minden ünnepi különöség nélkül, de emellett lélekben annál melegebben ünnepelte meg a nemzet Kormányzó Urunk születésnapját. Mindnyájan érezzük és tudjuk, hogy elsősorban vitéz nagybányai Horthy Miklós érdeme, hogy a küzdelemben és az építőmunkában egyesülve, bizakodva tekinthetünk a jövőbe. A nemzet hálájának, hódolatának és szeretetének jelképére, kifejezésére a m. kir. kormány elhatározta, hogy a Kormányzó Úr háromnegyedszázados születési évfordulójának alkalmából arcmásával ellátott új ötpengős váltópénzt és ezenkívül emlékéremet is veret. A művészi kivitelű, bronzbevonású, 5 mm átméretű emlékérem a Magyar Vöröskeresztnél szerezhető be 20 pengős áron. A befolyt összeg a Vöröskereszt javára szolgál.

— Anyakönyvi hírek. Bohus Krajó Mihály és Bécsi Ilona fia Zoltán-Tibor, Borgulya András és Zakar Mária leánya Mária, Antal György és Pljesovszki Judit fia György-András, András Mihály és Haliczki Mária leánya Erzsébet, Krátky János és Eliadesz Judit leánya Zsuzsanna, Csonki Imre és Mucha Judit leánya Katalin, Pilár György és Kmoticza Mária fia János, Kovács Mihály és Bankó Anna leánya Éva, Hruska Mihály és Kriska Anna leánya Anna, Molitorisz János és Máté Anna fia Gábor, Melis János és Pavlik Erzsébet leánya Zsuzsanna, Gutyan János és Szrnka Mária fia János-Károly, Galó György és Szabó Judit leánya Judit, Osztás János és Sipos Aranka leánya Aranka, Bányász Mihály és Gurecska Judit leánya Judit, Janurik András és Filip Erzsébet leánya Zsuzsanna, Benke György és Amann Emma fia Viktor-Imre, Rágyanszky János és Szamos Róza fia János. — Házasságot kötöttek: Németh János Terhes Judittal, Uhjár György, Kriska Máriaival, Kiszely János András Erzsébettel. — Elhaltak: Feder János 68 éves, Osgyan Mihály 71 éves, Kovács Pálné Szeman Mária 80 éves, Hodalik Mihály 42 éves, P. Szűcs Lajos 12 éves, özv. Maczik Mihályné Valastyán Judit 67 éves, Gyurcsik Mihály

Sirkövek

készítését jutányosan vállalom. Szarvas, II. ker. Bem-utca 212. Szíves pártfogást kér Demeter János kőfaragó

Kereskedő vállalat.

55 éves, Dankó János 72 éves, Gombár Zsuzsanna 16 éves korukban.

— A kereskedő-feleség jogai. A katonai szolgálatra bevonult férj helyett a mostani háborús időkben is a feleség viseli gondját az üzletnek és férje helyett végzi az üzletkötéseket. Felmerült azonban az a kérdés, hogy milyen ügyleteket köthet a feleség jogszerűen és mikor lépi túl ezt a határt? A Kuria e tárgyban legutóbb ítélezett, mely ítéletben a következő figyelemreméltó megállapításokat tette: Kétségtelen, hogy a kereskedő távollétében felesége folytathatja üzletét és feljogosítottak kell tekinteni oly eladások eszközésére és fizetések átvételére, amelyek az üzletben áruaktárában rendszeresen történni szoktak. Ezek az eladások azonban olyan természetűek lehetnek, amelyek az üzlet folytatásával kapcsolatosak. A meglévő árukészlet egy tételben való eladása azonban már olyan jogügylet, amelyhez a feleségnek az üzlettulajdonos külön megbízása nélkül nincsen joga.

— MEGVONJÁK A KENYÉRET A DOLOGKERÜLŐTŐL. A mezőgazdasági munkák legfontosabb időszakában, ezekben a hetekben a vidéki rendőrségek állandóan ellenőrzik az ácsorgó dologtalan embereket. Egyes vidéki városokban már az elmúlt hetekben több razziazt tartottak és ennek eredményeképpen a gazdák panaszai enyhültek, ha mégis ilyen dologtalan munkakerülő ember akadna a községvezetési ellenőrzést végző hatóságok útjába, akkor a legszigorúbb eljárás fogják velük szemben lefolytatni. Az első megtorlás az lesz, hogy a kenyérjegyet megvonják a szabotálólóktól, aztán internálják, illetve munkatáborba küldik őket.

TEMETÉSEKET

a legnagyobb gondal végzem, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, a legnagyobb igényeket kielégítik. Halottszállítás, exhumálás nálam megrendelhető

Hantos György

temetkezési vállalkozó
II. kerület Beliczey-út 17.

Koszorú, virágcsokor

megrendelhető

Krebs kertészethen

Szentandrási-út Telefon 117

Eladó Csabacsüddön a Főútcán jömenetelő fűszer- és vegyeskereskedéssel és szép gyümölcsös kerttel öregség miatt a 160 számú

h á z

Melnér Pál.

GABONAVÁSÁRLÁS!

A FUTURA

főbizománysa

a Szarvasi Takarékpénztár

Szent István utca 51, telefon 65.

az egész járás területén, albizománysai útján is

v á s á r o l

mindennemű gabonát, hüvelyeset és olajosmagvakat.

A beszolgáltatási kötelezettségről szívesen nyújt az érdeklődőknek felvilágosítást.

Többezer főnyi közönség gyönyörködött a békéscsabai repülőnapon

Péter-Pál napján került sorra a Békésvármegyei Repülő Egyesület vármegyeszerte óriási érdeklődéssel várt békéscsabai repülő napja. A vármegye minden részéből, így községünkben is rengeteg érdeklődő utazott Békéscsabára.

A jelen voltak embertengerében ott láttuk baiczai Beliczey Miklós főispánt hitvesével, a hadiosztály levéteparancsnokot a honvédség képviselői élén, továbbá dr. vitéz sarkadi Márky Barna alispán és vitéz János Gyula polgármesterrel az élén a vármegye és Békéscsaba, valamint a megye életének ügyszólván minden vezetőjét.

Fél négy óra tájban kiadós zápor zúdult alá a felhőkből, pár percre rá azonban felragyogott a nap, kék lett ismét az ég s gyönyörű, napsütéses időben kezdődött meg a gazdag és felejthetetlen élményt nyújtó program.

A katonazenekar által eljátszott Himnusz vezette be a repülőnapot; majd a Békésvármegyei Repülő Egyesület három karcsú vitorlázó gépének megkeresztelése következett. A „Dobos István”-gépet, baiczai Beliczey Miklósé, a főispán hitvese, a „Gyula vezér”-t dr. vitéz sarkadi Márky Barna, az alispán hitvese, a „Csaba vezér”-t vitéz János Gyuláné, a polgármester hitvese keresztelte meg. Egymás mellett sorakoztak

fel a vitorlázógépek, bizonyítva, hogy a Békésvármegyei Repülő Egyesület lelkes vezetőségének irányítása mellett lankadatlanul, dicséretes buzgalommal dolgozik a repülésügy előbbreviteléért.

A gépek keresztelése, valamint a modellbemutató után motoros vontatással a levegőbe emelkedtek a vitorlázógépek s szebbnél szebb mutatványokkal kápráztatták el a nézőket. A többezer főnyi közönség lélegzetviszafojtva, gyönyörködve szemlélte a vitorlázó repülőknagyszerű mutatványait, műrepülőgyakorlatait, a katonai gépek rajgyakorlatait, a repülőgéptámogatással végrehajtott gyakorlati támadást. Vitéz Hefty Frigyes konferálta az egyes számokat, a közönség minden mozzanatot megértett, mert vitéz Hefty Frigyes szakszerűen és érthetően tájékoztatta a nézőket az eseményekről. A békéscsabai repülőnap megrendezéseért a legteljesebb elismerés illeti a Békésvármegyei Repülő Egyesület Békéscsabai MOVE Csoportja kiváló vezetőit és közkatonaikat.

A repülőnap csak még jobban elmélyítette, különösen az ifjúság nagy lelkesedését a repülés iránt, aminek már a közeljövőben is bizonyára meg is látszik majd a hatása. Azt hiszük, hogy egy szarvasi repülőnapnak is meg volna a maga sikere.

el, míg Fuksz továbbeladás céljából drágábban vett meg.

Palyó Mihályné, Behán Pálné, Vágnér Endréné és özv. Sztarenki Jánosné (baromfi-szedők) kondorosi lakosokat az uszorabíró-ság árdragító visszaélés vétsége miatt ítélte el, és pedig Palyóné és Behánnét fejenként 200—200 P. Vágnérné és özv. Sztarenkinét fejenként 300—300 P. pénzbüntetésre, mint fő-, továbbá 1—1 évi hivatalvesztésre és politikai jogaik gyakorlásának ugyanilyen tartami felfüggesztésére, mint mellékbüntetésre, mert előbbi két elítelt a tyúk kg-jáért a megengedett legmagasabb árnál is többet 480 f-ért követeltek és fogadtak el, míg két utóbbi elítelt, kik a tyúkokat tőlük vizioneladás céljából vették meg, súlyosabban büntette.

Testedzés

Serény készülődés folyik a Turul házatán az 1943/1944-es sportévre. Itt-ott komoly erőfeszésekről lehet hallani, hogy a csapat méltóan szerepeljen nevéhez híven az új sportévben. Komoly barátságos mérkőzésekkel fog kedveskedni a csapat vezetősége a szurkolóknak, s reméljük, hogy a közönség is méltó lesz erre és meghálálja ezt. Értjük ezalatt azt, hogy a társadalmi alapokon nyugvó egyesület kiadásaihoz, — mely csupán a Turul vezetőségénél kell jelentkezni a csapat pártolótagjai sorába és havonként a megállapított 50 fillér tagdíjat rendszeresen fizetni. Ezen csekély összeg — ha minden szurkoló jelentkezik — meg-alapozza a csapat jövőjét, nem kell rettegni attól, hogy anyagiakban hiányt szenvedjen. Ezen csekély összeggel szolgáljuk a legne-mesebb feladatot a haza legszebb szolgálatát u. i. „A sport mindig honvédelem”. Rajta hét szurkolóink akik még nem tagjai a csapatnak lépjenek be hisz ez a havi 50 fillér oly csekély összeg, viszont sokat tehetünk vele.

Barátságos mérkőzés lesz július 4-én ide-haza, amikor is a Turul az NB III-ban szereplő „Jászberényi Lehel” futballcsapatát látja vendégül.

A levették labdarúgó csapata, miután a VI. hadtestben kerületi bajnokságát megnyerte, vasárnap idehaza a szintén bajnok Püspökladányi Levettékkel mér össze erejét. Ez a mérkőzés már a VI. hadtest bajnokságáért folyik kiesési rendszerrel, aki viszont győz még hadtest bajnok is lehet, Levettéknek legjobb összeállításban játszanak e fontos mérkőzésen.

Atlétika.

Az országos Levente Atlétikai bajnokságon, Szarvasi Leventéink, Kerekes I. és Kerekes II. elég jól szerepeltek, ugyanis Kerekes I. 11'8"-es idejével az országos 7. míg Kerekes II. 8. lett. E két kiváló futó, részt vett a VI. hdt. 5x100 váltóján, s nagy-szerű idővel a VI. hdt. 3. és 6. lett I. és II. korcsoport.

Nyíltér

*E rovatban közlésekről nem vállal felelősséget sem szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Figyelmeztetés!

Felkérem a kereskedő és iparos urakat, valamennyi összes cégeket és magán személyeket, hogy v. Lengyel Sándorné szarvasi lakosnak sem pénz, sem áruhitelt ne nyújtsanak, mert ezen tartó-zásért felelősséget nem vállalok.

927 Tisztelettel
v. Lengyel Sándor

Eladó ingatlanok:

Dinyeföld és gyümölcsös különböző nagyságban.

Szántóföldek; gyümölcsösök; 1 holdtól 200 holdig különböző nagyságban és minőségben.

Beltelkes lakóházak: A község minden részében 6500— P-től 100 000 — P-ig.

Vételre keresünk: gyümölcsösöt és szántóföldet 10 holdig tanyával, továbbá nagyobb birtokot 100 000 — P-től föléle.

Bővebb felvilágosítást nyújt a SZARVASI HITELSZÖVETKEZET ingatlanforgalmi irodája.

Felhívom a gazdaközönség figyelmét, hogy minden héten csak keddi napon veszek át

borjút

a mindenkor előírt áron.

vitéz Tóth János és Társa

864

APRÓHIRDETÉSEK

Eladó 5 hold föld tanyával II. külkerület 121/1. Érdeklődni ugyanott. 898

Eladó egy 300 kcm Triumph motorke-rékpár Békésszentandrás. dr. Dunay Alajos út 26. 899

I. ker. 190 számú félház eladó. Érdeklődni ugyanott. 895

Eladó 8 hold szántóföld. Érdeklődni I. 198. 897

Eladó 10 hold föld. Érdeklődni lehet Kozsucz János Csabacsüd Tanya '96. 893

Özv. Medvegy Györgynének Hegyá-dúlóban 26 kishold földje tanyával és a Berényi-úton Kankal-dúlóban 14 kishold földje haszonbérbe kiadó. Érdeklődni lehet özv. dr. Dancs Szilárdnál II. ker. Kossuth L.-u. 27. 894

Bérbe vennék zongorát hosszabb időre. Dr. Horváth Istvánné Békésszentandrás. 899

Eladó aratógép és egy darab kettős eke. Érdeklődni VII. kk. 459. 916

Eladó egy borjastáhn VII. kk. 459 sz. a. 915

Eladó 4000 □-ól föld. Érdeklődni VII. kk. 436. 914

Országos méretű kaptárok és jórban lévő hintó eladó IV. Huszadi-u. 293. 912

Két bútorozott szoba kiadó I. ker. 106. 911

Eladó 13 hold föld tanyával a béké-szentandrás határban Szentesi-út mellett. Érdeklődni III. kk. 114. sz. 901

Eladó női kerékpár II. k. 526. 909

Kiss Andrásnál I. ker. 751 szám alatt 20 db 7 hetes angol malac eladó. 903

Eladó 100-as Csepel motorke-rékpár II. k. 250. 908

Szoba, konyha és mellékhelyiségek álló lakás kiadó. Érdeklődni a kiadóhivatalban. 907

Méhesládok országos méretben érdeklő-állapotban eladók I. k. 391. a Drog-kerületben. 902

42 hold föld tanyával a szentesi határban eladó Külkerület 51 sz. Érdeklődni Szarvas III. ker. 283. 906

Eladó IV. ker. 393 számú telek telerve. 906

Négy középiskolát végzett fiút vagy leányt tanulónak azonnal felvesz dr. Kolták Lajos fogtechnikus. 929

Kiskirálysgón 28 hold szántóföld bérbe, vagy feliből kiadó. Jel. II. 372. 921

Eladó egy jórban lévő 500-as oldal-kocsis motorke-rékpár jó gumikkal. Magtekinthető dr. Horváth Istvánné Béké-szentandrás. 923

Kerekes megvételre jórban lévő regat-tát II. 19. 927

Eladó 1 drb 300 köbceniméteres Triumph motorke-rékpár. Békésszentandrás, dr. Dunay utca 26. 926

Nagy telken ház kisebb házért, földért, pénzért elcserélendő. III. 162. Árvaház mellett. 920

Eladó sürgősen háló- és konyhabútor, tiszta új nikkelezett zománcfürdő, 2 drb brokát paplan, toll. ágymű, alpakka evő-eszköz, különböző edények. I. dr. Malich János-utca 530. 919

Egy jórban lévő 4, vagónos kukoricagőré eladó II. 220. 931

Povaszay Jánosnak Kákán 15 hold föld és IV. 207. számú háza fűtőgép eladó. 932

NYOMATOTT MÜLLER KÁROLY
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN, SZARVASON

Bűnügyi krónika

Nagy Lajos (Rohamcs, Lajdi) szarvasi cigányt a bíróság sikkasztás büntetése miatt (hasonló bűncselekményekért több ízben már volt büntetve) 6 hónapi börtönbüntetésre mint főbüntetésre, továbbá 5 évi hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlásának ugyanilyen tartamú felfüggesztésére, mint mellékbüntetésre ítélte, mert: Feszter József apát-plébánostól, kinél több alkalommal végzett alkalmi munkákat, azon célból vett át 380 P-t, hogy lovat, kocsit és lö-szerszámot vásároljon. Még is vette ezeket azonban azokat újból eladta, s így sem a pénzrel nem számolt el, sem pedig nem szállította a lovat, kocsit és löszerszámot, hanem a pénzt saját céljaira fordította.

Adamik Mátyás 18 éves csabacsüdi lakost a kir. járásbíróság jogtalan elcséltetés vétsége miatt 3 napi fogházbüntetésre ítélte, mert: Békés György csabacsüdi lakosnak eljött zseblámpáját megtalálva azt sem neki, sem a hátsószéknek nem szolgáltatta be, hanem azt saját zsebébe tartotta meg. Az ítéletet a bíró 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

Mazkóvics Mihály szarvasi lakost a kir. járásbíróság lopás vétsége miatt 8 napi fogházbüntetésre, mint főbüntetésre, továbbá 1 évi hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlásának ugyanilyen tartamú felfüggesztésére, mint mellékbüntetésre ítélte, mert Janurik János szarvasi lakos szabó mestertől, kinél mint napzamos dolgozott, egy drb. nadrágot elloptott.

Balla László, ifj. Szatmári István és Váradi Sándor öcsödi lakosokat a bíróság lopás vétsége miatt mint tettestársakat büntette meg, és pedig Balla Lászlót 14 napi, míg ifj. Szatmári és Váradi vádlottat 1—1 hónapi fogházbüntetésre, mint főbüntetésre és valamennyit 1—1 évi hivatalvesztésre és politikai jogaik gyakorlásának ugyanilyen tartamú felfüggesztésére mint mellékbüntetésre, mert Dézsi Antal öcsödi lakostól, annak kocsijáról, míg 5 egy kocsiában tartózkodott 12 kg. fűzöllisztát loptak el.

Kiss Lajos öcsödi lakost a kir. járásbíróság árdragító visszaélés vétsége miatt 3 heti fogházbüntetésre, mint főbüntetésre, továbbá 1 évi hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlásának ugyanilyen tartamú felfüggesztésére mint mellékbüntetésre, mert Dézsi Antal öcsödi lakostól, annak kocsijáról, míg 5 egy kocsiában tartózkodott 12 kg. fűzöllisztát loptak el.

Izbéki Lajos öcsödi lakost a bíróság árdragító visszaélés vétsége miatt 3 heti fogházbüntetésre mint főbüntetésre, továbbá

1 év hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlásának ugyanilyen tartamú felfüg-gesztésére, mint mellékbüntetésre ítélte, mert a bűzaszalma törekért a meghatározott legmagasabb árnál is többet és pedig 6 q-ért 220 P-t kért és fogadott el. Kötelezte végül elíteltet a bíróság az elkobzás alá eső bűnjel értékének: 220 P-nek a kir. kincstár részére leendő megfizetésére.

Zsádonyi Ferenc öcsödi lakot a bíróság lopás vétsége miatt 14 napi fogházbüntetésre, mint főbüntetésre, továbbá 1 évi hivatalvesztésre mint mellékbüntetésre ítélte, mert Rác Lajos, Virág Rozália és Tóth István öcsödi lakosoktól összesen 6 drb élő akáciát lopott el akként, hogy azokat részben pedig lakásuk előtt vágta ki, majd pedig a fákat egy zsebkészletért értékesítette.

Dorogi Ferencné és Nádudvari Julianna öcsödi lakosokat az uszorabíró-ság árdragító visszaélés vétsége miatt büntette meg és pedig Doroginét 300 P. pénzbüntetésre és 1 évi hivatal és politikai jogvesztésre, Nádudvari Juliannát pedig 3 heti fogházbüntetésre és 1 évi hivatali és politikai jogvesztésre ítélte, mert a tehenetjé literjéért a megengedett árnál többet, 40 fillért követeltek és fogadtak el.

Springely Istvánné az Kobut Zsuzsanna és Fuksz Sándor zsidó péksegédt a bíróság árdragító visszaélés vétsége miatt büntette meg és pedig az előbbi 300 pengő pénzbüntetésre, 1 évi hivatal és politikai jogainak felfüggesztésére, Fuksz zsidót pedig 3 heti fogházbüntetésre és 1 évi politikai és hivatalvesztésre ítélte, mert a vaj, juhtúró, juhgomolyáért Springelyné a megengedett árnál többet követelt és fogadott